

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΑ VII, 32/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σει. 2969 / 1/κρονόγ. 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομητόπολις).... Μιδία.....
(παιλιότερον ὄνομα: Κέρπεσι...), Ἐπαρχίας... Ναυσθίου,
Νομοῦ..... Αρχαλίδος
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Α. Δουνατίου
Λουμπαρδίου..... ἐπάγγελμα..... Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Μιδία - Ναυσθία.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον..... ἑπτὰ (7)
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μιχάηλ καὶ Αἰμυλίου
.....
ἡλικία... 65... γραμματικαὶ γνώσεις... Δημοτικῶν (στ').
.....
τόπος καταγωγῆς... Μιδία.....

Β) Παιδικὸν χωρίον τοῦ ὄνομα καὶ τοῦ ἐπώνυμου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προφρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διὰ σποράν αἱ κομητῆρ. κομητῆραι (Κοιλάρι-Ποικίαι
Ἄμφικταῖ) διὰ βοσκήν οἱ κομητ. βοσκασταῖ (Αραβόκηνη-Μιχαλιδι-
κῆραι).
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα Ἄμφικταῖ, Βαλάνια, Ἐπὶ τῶν κομητ. ἐν Ἑλληλασσῶν.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Κοιλάρι, οὐκ ἔστιν αὐτῶν
καὶ ἐν φ.κ. προκείμενα Βαλάνια καὶ Ἐπὶ τῶν κομητ. ἐν κομητ. Παιονικῶν
- 3) Ὁ πατήρ διατρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ἦν ὑπερνομία διανεμῆται μετὰ τὸν θάνατόν του
κατὰ τὸ νόμιμον ἕως τὰ νόμιμα εἰμίνα του

β'. 1) Οί κάτοικοι άσχοιοϋνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν και τήν κτηνοτροφίαν ; *και οι μετεωροι 29/12 ανω μαθητων. αει*

λοικου με γεωργια (κτηνοτροφια) και ελεος 71% διπλοχελωνου διουχμου με γεωργια

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχνοι) άσχοιοϋνται εν παρεργω και εις τήν γεωργίαν ; *κ.ε.ε. διψιστολοι ποταμου περιωτων*

γ'. 1) Εις τά μεγάλα κτήματα : τών γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τών μοναστηρίων ποιοι ειργάζοντο εις αυτά ; και υπό ποιούς ορους ως άτομα ή με δόκληρον τήν οικογενειάν των ; *εις λαικαζιμαία ανω μοτις προφενειου ηργαζοντο υψωγενειακως, και ημερομωδι*

2) Πώς έκαλοϋντο οϋτοι ; (κολληγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.). *εργαζοι. Ποια ητο η κοινωνική των θέσις ; ...*

Μάτρια κοινωνικη και ζωιωεδη

3) Ποία ητο ή άμοιβή των ; (εις είδος ή εις χρήμα) ; *εις χρηματα*

4) Έχρησιμοποιϋντο και εργάται ; εποχικώς, δηλ. δια το θερισμα, τó άλώνισμα, τόν πρυγητόν ή δι' όλον τόν χρόνον ; Από ποϋ προήρχοντο οϋτοι ; ήσαν άνδρες μόνον ή και γυναίκες ; ποίαν άμοιβήν έλάμβανον ; ήμερομισθιον εις χρήμα ή εις είδος ; *εχρησιμοωω αυτω εσοχικως δια θερισμα, εωσ εδ' ιδιον αυ χωριών, οι υδρες (γυναίκα) ελάμβανον ειδη (εισην - κ.ε.ε.?)*

5) Έχρησιμοποιϋντο και δούλοι (ύπηρέται) ή δούλαι ; Έάν ναί, από ποίους τόπους προήρχοντο ; *αω εχρησιμοωωωω*

6) α) Οί νέοι και αί νέαι τοϋ τόπου ποϋ επήγαιναν δι' άνεύρεσιν έργασίας ; *εϋρυσμαλ εργασιαλ στον νεων νους*

β) Έπήγαιναν εποχικώς : ως εργάται ..... ή ως τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεΐς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (έμποροι) κλπ. ; *εϋοίχαμωλ ως εργοται εσοχικως*

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; ...
ἔλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον αἰ χωράφια μὲ ζωϊκὴν κώπρον... (οὐχο.σρο.βασιμ)

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *ἔχρησιμοποιεῖτο πρῶτον μετὰ τὸ 1930*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1924, αἱ χημικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1955*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ;

Σιδηροῦν ἄροτρον (αἰ. τ' ἀρχικὸν ἀπὸ γέροντος ἀπὸ τῶν γονέων μονοφτερο). ἔκαστος χωρὶς χημικὸν ποιοῦνται ἀπὸ τοῦ χωρῆος

Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἐκ προμήθια ἀπὸ ἄλλου

✓ Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χεραῖοι ... 4. κομμοφ. 7. γαϊτζο ... 10. ....

2. χαζιμῆλα ... 5. ἰνί ... 8. ....

3. Στεβια ... 6. φτεροί ... 9. ....

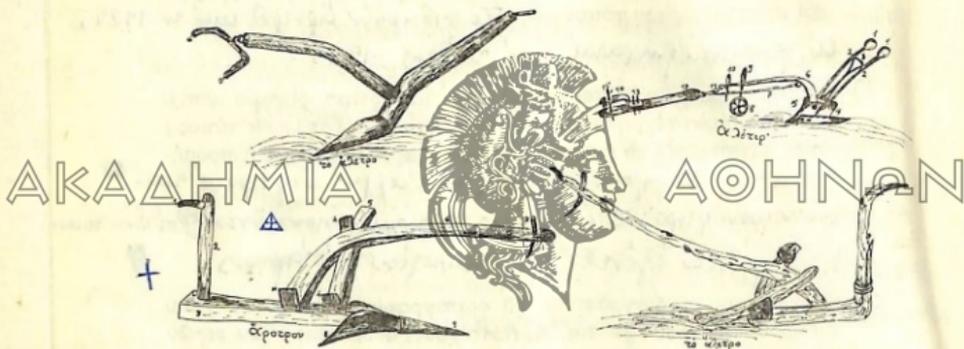
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει); *Ἀπὸ τοῦ 1955*

3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἀπὸ τοῦ 1960*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν) Ἰ. Π. ἀπὸ ἐπισημ. 1960
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Ἰ. Π. ἀπὸ ἐπισημ. 1940

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Ἰ. Π. ζῦμνον ἀροτροῦ κατασκευάζει
 Δ. Χελιδνῶν ... Γ. Καρβίτης ... Κωνσταντῆς ἀπὸ ἀπ. Ἰ. Π. ἀπὸ
 ἀπ. Χελιδνῶν ... (Ρ. Μιδέας) ...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖράδα	..... 6.	Ξω. θάϊρα	..... 11.
2. .... 2. η	..... 7.	Ζέ. θ. θ.	..... 12.
3. Κου. ν. ἄρ.	..... 8.	γ. ζ. ἄρ.	..... 13.
4. .... 4.	..... 9.	Ἰ. ν. ἰ.	..... 14.
5. .... 5.	..... 10.		..... 15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τò ύνί. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

εἶναι αὐτῶν διαφέρει πρὸς ἀλλήλους.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

- 6) Ἦτο (ή είναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου ;

- 7) Ἐργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

αἶμα καί ἀκίνητων ἀναμερόθεν.

πριόνι

αρίδα

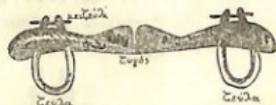

ρινι ή ξυλοφαί (άρνάρι)

8) α) Διά τόν άρτρον (ζεργάρισμα, όργωμα) ποία ζώα έχρησιμοποιοϋντο (ή χρησιμοποιοϋνται) : βόες ή άλλο ζώον, δηλ. ίππος, ήμιονος, όνος. *Βόες, ίπποι, ήμιονοι, όνοι* .....

β) Έχρησιμοποιοϋντο (ή χρησιμοποιοϋνται) διά τó όργωμα δύο ζώα ή έν ; *χρησιμοποιοϋνται δύο ζώα* .....

9) Διά τó ζεργάρισμα μέ δύο ζώα ήτο (ή είναι) άναγκαίος ó ζυγός ; *όητο άναγκαίος* ... *ό ζυγός* .....

Σχεδιάσατε τήν μορφήν τού παλαιότερου και τού σημερινού ζυγού (ή φωτογραφήσατε αυτόν) και όνομάσατε τά διάφορα μέρη και έξαρτήματα αυτού. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.) .....

παλαιότερο ζεργάρισμα σίκαλης με δύο ακριβή σίμωνι ζεύλα και λούρα έξαρτήματα. ζεύλα και σίμωνι

*ζεύλα
παιδαγωγία
είναι ζεύλα
προώθησε και
σφαιροζεύλα*

10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως τήν μορφήν τών ζεϋλών τού ζυγού είς τόν τόπον σας. *εμφέρων χελλομοίον. από ξύλο ή μεταλλ.*

11) Πώς λέγεται είς τόν τόπον σας ó κρίκος έκ σιδήρου, ξύλου ή σχοιního, ό όποίος τοποθετείται είς τόν ζυγόν (πολλαχού : λούρα, κουλλούρι), προσδέεται δέ είς αυτόν τó άρτρον διά τó όργωμα ; (Σχεδιάσατε αυτόν). *λεξελαι... κουλλούρι* .....

σχημιά

κουλλούρι

12) Άπό πότε γίνεται τó όργωμα δι' ένός ζώου ; *όχι γίνεται ποτέ*

Πώς γίνεται ή ζεύξις του (τό ζέψιμον) είς τó άρτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον), 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ οὐκ ἔστιν εἰς τὸν τόπον σας *βραχίονα κατὰ τὸν ἄροτρον*

εὐκέρως ἀνέμωσι ἀνέμωσι

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλογου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ζεύγαινον αἰ ζωῶν, βαζον εἰς τὰ φάρμακα, αἰ φάρμακα αἰ αἰ συνδέον με τὸ αροτρον*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *κατὰ τὸν ἴσον φρεῶν γίνεται αἰ ζεύξιμον αἰ εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *με σχοινί αἰ ὄρονα ἔχει κεραιδὴν αἰ αἰ αἰ ζωγρησον ζωου*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Στοι... ἰσο... κτηριακά... αὐθιγῶν... ἐκ... ἐστὶ
 διενέφρατοι... ἐργαζομένης...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Διὰ αὐτὴν σπορὰν δημητριακῶν γίνεται ἕνα ὄργω-
 ματα αὐθιγῶν γυρνᾶν μετὰ τὸ γέρας γύρισμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Δύο ἀργαλεῖα ἰσοκλήματα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ σπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔνα ἔτος (ἀγρονομία αὐτῆ)

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; γίνονται ἕνα ὄργωματα αὐθιγῶν μετὰ τὸ γάλα καὶ τὸ ψυχανθῶν δέν γίνονται

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ἡλεκτρικὸν ἄροτρον χημικῆς ἀπολύσεως αὐθιγῶν ἀπολύσεως αὐθιγῶν

β) Μετὰ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἔν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

καθαρίζονται μὲ αὐτὴν ἢ καὶ χρωματιστοῦται.
 α) γὰρ μαιῦμα .....

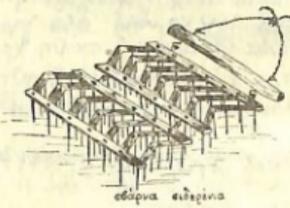
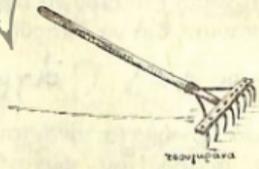
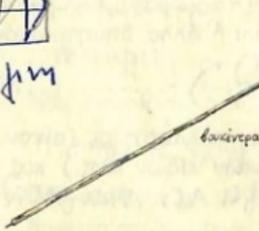

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Σπέρνεται .. ὀρχυίνεται .. β. βερκίζεται .....

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ἀκαθάρσια ... ἡ β. βερκίζεται ... ὀρχυίνεται ... β. βερκίζεται ...
 ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ...
 ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ... ἀκαθάρσια ...

γ) Ἔργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τὰλαι κτελεῖται ἐξ ἑξ. δεικτοῦ κτλ. δρεπάνου... Γ.Ι. Δαριμίου ἐξ ἄλλου... πλαισίου... πλαισίου... ..*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Δεν εἶναι... σήμερον... οὐτε... .. παλαιότερον... ..*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἐξ... ἕως... ο,20 μ... χεῖρας... ο,20 μ... ..*

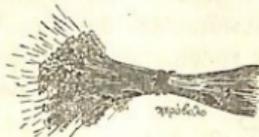
2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο, (ἢ πῶς λέγονται). *καρπῶνα... ..*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χεροβόλα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Τὰ χεροβόλα γίνονται ἀπὸ τοὺς ἴδιους ἀπὸ δρεπάνου... ..*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τρεῖς (3) χεριές... ἕνα χεροβόλο... 18 (δραξίαι ὁμοῦ) χεροβόλα... ἕνα δρέπανο... ..*

να... διακίνα... ..

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *... τὰ ἰσχυρὰ χεράβατα... ζερύται...
 ... χεράβατα... ζερύται...*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*... θερισταί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, προσερχο-
 μένοι. ὄνομα καὶ ἴδιον καὶ χωρὶς... (Μιδεαί)...*

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς κρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σ.σ. ὀνοματολογίαν)

*... ἠμείβοντο μετὰ ἀποκοπῆς εἰς εἶδος... ἔπει-
 το δὲ δειμάτιοι ἐπὶ τῆς ἀσθενείας... Τὸ ἀμεί-
 βοτικὸν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας γαμψοῦ...*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λουτό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἢ μέση των) ;

*... ἔφεραν... ἀριστερᾶς χεῖρας... μετὰ δερμά-
 τι... χερσὶ... ἐπὶ τῆς ἀσθενείας...
 ἔφεραν... χερσὶ... χερσὶ... χερσὶ...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; .....

Ἐδίδετο. ἢ διατεταμένοι κεραιὸν καὶ κεραιὸν ἀπὸ ἀπὸ
ἐκέραιον, ἀπὸ ἐκέραιον... ἢ... κεραιον.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Διαγράψατε, εἰς τὸ χωράφι καὶ χιμαρῶν κλπ.

ἢ κεραιον κεραιον ἀπὸ κεραιον (καὶ κεραιον ἀπὸ κεραιον)
μὲ καὶ κεραιον ἀπὸ κεραιον (καὶ κεραιον ἀπὸ κεραιον)
καὶ κεραιον ἀπὸ κεραιον

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν στάχτων.

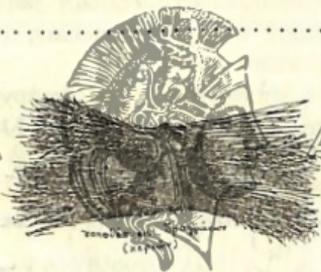
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων στάχτων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

ἢ κεραιον κεραιον ἀπὸ κεραιον ἐγίνετο ἀμέσως
ἐκέραιον ἀπὸ κεραιον μερικές ἀπὸ κεραιον καὶ κεραιον,
μέχρις... 15 ἀπὸ κεραιον

2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεμάτιασμα γίνεται ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοῦ
 δεματῆ (οἰκίτου), ἢ ἐκ τῶν δούλων αὐτοῦ
 χεράριον. Τὰ δεμάτια αὐτὰ δεματίζονται ἐξ-
 ἄνω μὲ σίμαξ, ἀνευ ἐργαλείου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Ἐ.συνκεντρῶντο εἰς αἴθιο, μέρος μισοῦ
 εἰς αἴθιο εἰς διακονίαν, ὅλα τὰ δε-
 ματῆα δεματῆα.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

ἀπὸ γίνετο... εἰς αὐτὴν περιγράφει
συνεπῶς αἱ μαθήματα αὐτῶν γεωμέτρων

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

.....

} .....

} .....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

- 1) Ἐπισημῶς παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐπισημῶς.....

παλαιότερον ἢ διατροφή αὐτῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐπισημῶς.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο, ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.) μὲ αὐτὴν μεθόδον αἱ ἔργα. Ἐπισημῶς.....
- (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

5) Το άλωνι ανήκει εις μίαν μόνον οικογένειαν ἢ εις περισσοτέρας ;
 ἐάν τοῦτο ἀνήκει εις πολλές οικογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἀπαιτεῖται*

α) *εἰς μεμονωμένα ἄλωμα. β) εἰς ἀσβεστέα ὀμογενεῖς.
 εἰς ἀσβεστέα ἀπὸ σειράν. γ) εἰς ἀσβεστέα ἐπὶ ἀμυνίαν*

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ άλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .....
ἀρχεται ἀπὸ 1^{ης} ἰουλίου, ἕως 30^{ης} ἰουλίου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

*ὀμογενεῖς ἀπὸ ἀσβεστέα ἀπὸ ἀμυνίαν
 ἀπὸ ἀσβεστέα ἀπὸ ἀμυνίαν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ άλωνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο) : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου, βοῶν,
 καὶ ἀχύρων) *εἰς ἀπὸ ἀμυνίαν ἀπὸ ἀμυνίαν*

με ἀπὸ ἀμυνίαν ἀπὸ ἀμυνίαν

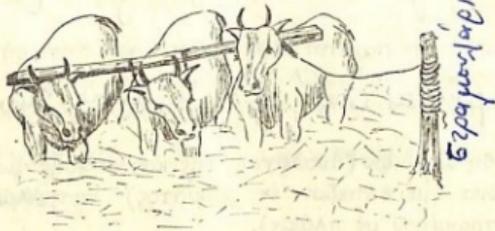
9) Ἡ ὡς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

ἡμέραν 15^{ης} ἰουλίου ὥραν 15^η ἰουλίου

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ άλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴουδῆποτε ἄλλον.

ἢ ἐπιποδοθεῖσιν ἐξ ἑνὸς μέρους ἀπὸ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς, ἢ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ἕλιξ στυλὸς ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στήληρος,
 στρούλουρας, δοκῆκη, βουκῆκη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

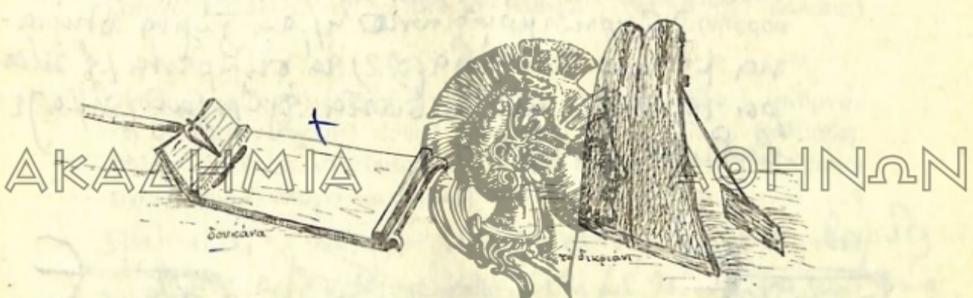
τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τῆς ἰσχυρῆς ἀκροῦσιν ἀπὸ τῆς
 χύσεως γίνεται διὰ τῆς μακροῦ ἀπὸ τῆς περιφερομένης
 ἰσχυρῆς ἀκροῦσιν ἀπὸ τῆς περιφερομένης
 (αὐτῆς) ὡς οὕτως ἐξ ἑνὸς μέρους ἀπὸ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειάς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τὸ ἐξ ἑνὸς μέρους ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς ἀκροῦσιν ἀπὸ τῆς
 χύσεως γίνεται διὰ τῆς μακροῦ ἀπὸ τῆς περιφερομένης
 ἰσχυρῆς ἀκροῦσιν ἀπὸ τῆς περιφερομένης
 (αὐτῆς) ὡς οὕτως ἐξ ἑνὸς μέρους ἀπὸ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...
 ἢ ἐξ ἑνὸς...

τες καὶ σχετικές φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). ^{Ζ. ἠλυνίζοντα}
 Ζῆλι. περιφερειακά... σὺν δεδερμένῳ σὺν σιμῶν. οὐκ ἀσ-
 φαλισμός. (εὐχαρινί) αὐθιγῶν. ἔχωμαζίζε. δηλίζεις. κελίον
 λαμπρῶν. διακίον. κολα. διακίονα. ἔφαιρα. ἀπὸ μαγί-
 ραί. κίον. ἀπὸ σὺν δε. ἀπὸ μαζίζονα. ἐκ ζωῆς. ἐκ
 ἐξῆρος. ἐκ μαζ. κίον. ἐκ μαζ. ἔκ μαζ. ἐκ μαζ.

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῦνται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾶ ἐἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
 βολόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθέντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἢλυνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὄλα τὰ δημητριακά με ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἢ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων...

ἐπιμηθῆναι... ἠλυνίζοντα... ἀπὸ μαζίζονα... ἐκ ζωῆς... ἔκ μαζ...
 δουκάνια... δικριάνι... δουκάνια... δικριάνι... δουκάνια... δικριάνι...
 ἐπιμηθῆναι... ἠλυνίζοντα... ἀπὸ μαζίζονα... ἐκ ζωῆς... ἔκ μαζ...
 δουκάνια... δικριάνι... δουκάνια... δικριάνι... δουκάνια... δικριάνι...

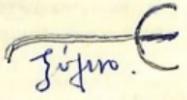
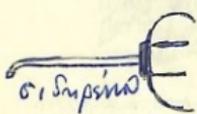
8) Από ποίαν ώρα την ημέρας αρχίζει ο άλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;.....

Ο. ἀλωνισμός ἀρχίζει ἀπὸ 9 π.μ. διευκολύνον τὸν
 ἐμπειρο. ἀν. ἀνωτέρω δὲ τὴν ἔπειρα ἀπὸ
 ... ζῶν. τὰν δὲν γεμύνε ἀποφασιστ., διευκολύνον
 διὰ τὴν ἐπινοήσεων ἀπὸ ἐπινοήσεων ἀπὸ τὴν

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν, ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

7. Ἐπινοήσεων ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

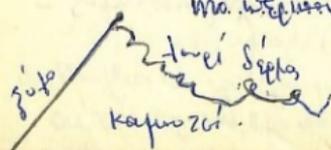

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποσον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανῆμα τοὺς ἀκόπουσ ἰσάχης;.....

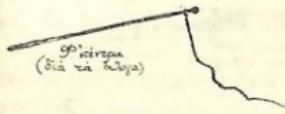
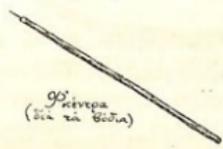
Ο. ἔπειρα ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνοβέργα διὰ τὴν ὄδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ῥάβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω
 ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλωματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσα στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ημέραν *εργασία, χωμ. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθούν διά άποχωρισθούν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

17) Ποιοι άλωνίζουσι : ό ίδιος ό γεωργός μέ ίδιας του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχον άκόμη) ειδική άλωνιστάς (έν Αιτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάς και άγωγιστάς) οι όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τόν άλωνισμόν

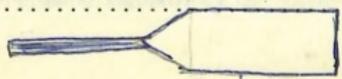
εργασίαν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν...

18) Πλήν τού μέσου τούτου μέ ζώα και μέ άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού τού καρπού από τούς στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αύτών μέ χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή μέ άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

εργασίαν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν...

19) 'Ο κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τó σχήμά του ;

εργασίαν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν... ελάμβανον τόν άλωνισμόν...

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).

εἰς αὐτὴν αὐτὴν ἀπὸ ἐπιπέδου, εἰς αὐτὴν ἀπὸ ἐπιπέδου... εἰς αὐτὴν ἀπὸ ἐπιπέδου... εἰς αὐτὴν ἀπὸ ἐπιπέδου...

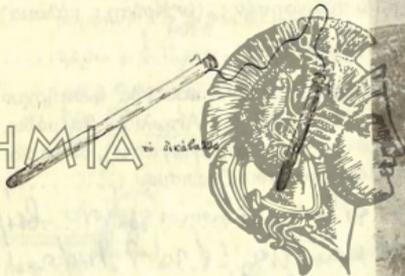

κόπανος στεφάνου

ξύλο κοπάνου τοῦ τοῦ κοπάνου μέρους ἐκ τῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ τῆς ἀεικλείας ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

καὶ ἐγένετο μόνον εἰς αὐτὴν αὐτὴν αὐτὴν... οἰκογενεῖα... φακῆς... ρεβιθῶν... δημητριακῶν...

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

και εις την άχυροποίησιν των σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τόν τρόπον τούτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπό τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) ! .....

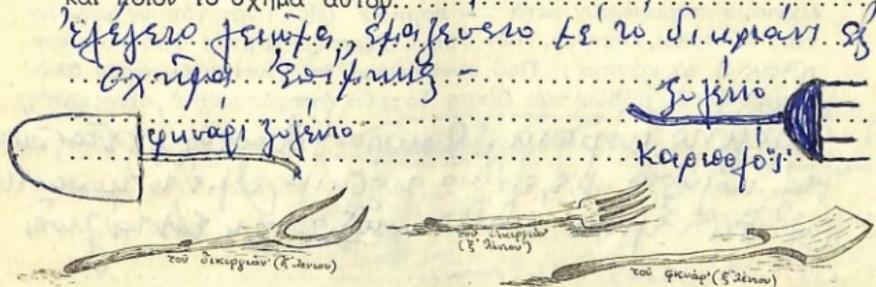
το μονοκίβητος α. η. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ἔξω το χωριό μου
αὐτῆς καρποῦ ... ἔχει νῆλο ... εἰνες ... ζυγίμη ... ἐπαιψη

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεργεῖσιμος κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.. τὸ ἀνεμίσημα εἰς τὴν ἀρχὴν γίνονται εἰς τὸν κρημνίσματι
 .. θρινάκι .. ἀγρῶν .. ἀνεμίσημα .. γίνονται εἰς τὸν κρημνίσματι
 .. θρινάκι .. ἀγρῶν .. ἀνεμίσημα .. γίνονται εἰς τὸν κρημνίσματι
 .. θρινάκι .. ἀγρῶν .. ἀνεμίσημα .. γίνονται εἰς τὸν κρημνίσματι

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνεμίσημα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

.. φτυάρι .. θρινάκι .. ἰχνογραφήσατε τοῦτο ..
 .. φτυάρι .. θρινάκι .. ἰχνογραφήσατε τοῦτο ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Πρὸς λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρος, γυναῖκα εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμριβῆ ;

.. τὸ ἀνεμίσημα .. ἀνδρῶν .. γυναικῶν .. ἀνεμίσημα ..
 .. εἰδικὸς .. λιχνιστῆς .. ἐπ' ἀμριβῆ ..

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

.. ἀνεμίσημα .. ἀνδρῶν .. γυναικῶν .. ἀνεμίσημα ..
 .. εἰδικὸς .. λιχνιστῆς .. ἐπ' ἀμριβῆ ..

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

Δὲν συνηθίζεται δεύτερον διήμερον
ἐν αὐτῷ περιφέρειᾷ σιδέα

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Οἱ γυναῖκες ἐμαδαρίζον διὰ τοῦ βαρυφάνου καὶ χονδρὰ
ξεραχιοῦ αὐτῶν βλαχύνν (κόμπια) ἐν τῷ μαρῶν ἐμαδαρίζου
διὰ εἰδικῶν ὑποκρίνου (δριτόνι) .....

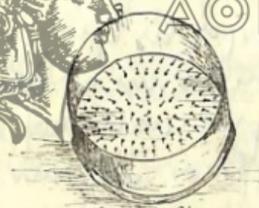
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

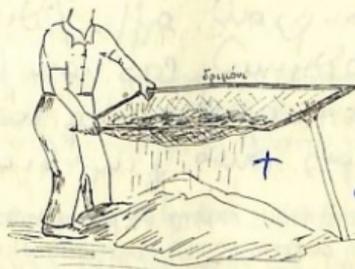
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο παλιό δερμάτινο

κέρως ἢ ἀριλόγος

καὶ ἄνευ αὐτοῦ
ἐρίσκω μαλακώτερον
τὸ ἀνεχωρητικὸν αὐτῶν
μαρῶν

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . . .

Παρακίερα. ἢ ἀπὸ τοῦ μύλου ἀπὸ ζυμῆς ἀπὸ ἐπιπέδου
 ζυμῆς ἀπὸ μαλακῆς. Διὰ τῆς χιχναφῆς, ἀποσπ
 ῶν. ἔως ἀποσπῶν ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 οὐ ζυμῆς ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 Σφαιρῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.

7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. . . . .

Διὰ τῆς γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.

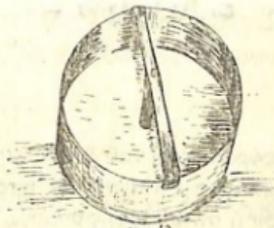
8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . . .

Διὰ τῆς ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 εἰς τὴν ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 εἰς τὴν ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.
 εἰς τὴν ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς. ἢ ἀπὸ σφαιρῆς ἢ γυμῆς.

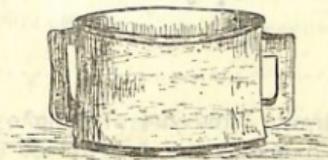
γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλώνι. π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)·

... *δὲν ἀποκρίθη* ... *ἔπειτα* ... *εἰς* ... *πρὸς* ...

μυσοκόλι

κτύπελος

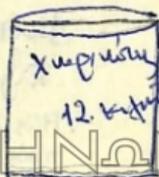
2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Ἐπισημειώσατε τὸ μέτρο τῆς χυρμύνης (ἢ ἀγροφυλακιάτικον) ὡς ἐπισημειώσατε τὸ μέτρο τῆς χυρμύνης 12 κέρματα

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

ἐντὸς οἰκίας εἰς γὰρ μαγνητοὺς (ἢ ἐν μαγνητοῖς) ἀλλο... ζυγῶν, ἀποθήκη, ἢ ἐν μαγνητοῖς...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις, εις την υπαιθρον ; .....

Εστω... *αίχμηροι κρημνοί αὐτῶν σιμῶν* .....

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογή ἐγένετο βραχὺ ὄψωρον .....

6) Μὴπῶς ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ. ; ...

*Κατασκευάζονται κρημοὶ ἐκ σταχύων ἀπὸ κρημνῶν
εἰς αὐτὸν εἰκονοστάσιον* .....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Κρημοὶ ἐκ σταχύων ἀπὸ κρημνῶν .....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάκιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Εἰς τὴν Περυβερμῶν, τὰς 23 Ἰουνίου
καὶ τὴν 31 Αὐγούστου* .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

}
}

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος;.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

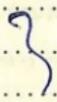
γ'. Ποια αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) . . . .

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

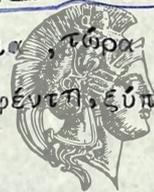
4/ ✓

Κάτω στέν Κάμπο καί ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ Γιάννος μαζί με τήν Παγῶνα
Στοιχίμα βάναν ὁ Γιάννος καί ἡ Παγῶνα ἔποιος πρωτοεφάση πρωτοῦ νά ρηῆ τό
γιομα.

Διφῶ ἡ Παγῶνα πρωτοῦ νά ρηῆ τό γιομα νερό ρέ Γιάννο θά πέσω ν' ἀποθάνω καί
τέτοιο στοίχημα δέν ξαναβάνω.-

2/ ✓

ΕΒΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟΣ

Τώρα τά πουλιά , τώρα τά χελιδόνια , τώρα οἱ Πέρδιες συχνολογοῦν καί λένε
Εὐπνα ἀφέντημου, εὐπνα καλέμου ἀφέντη, εὐπνα ἀφέντημου, κυπαρισσένιο
καί ἄσπρο τό λαιμό.

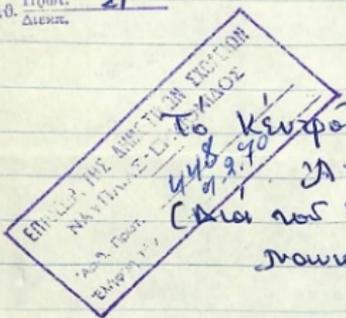
3/ ✓

ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΩΝΙΣΜΑ

Στήν Τάβλα ποῦ καθώμαστε πρέπει νά τραγουδᾶμε σάν πουλί ρωμιάρικο.
Γιά νά γεμίση ἡ τάβλα μας, μύσχο γαρυφαλλάνια σάν πουλί ρωμιάρικο.
Τά ἀκοῦτε ἐσεῖς οἱ ὄμορφες καί ἐσεῖς οἱ μαυρομάτες
Τό Μαί κροαί μὴν πίνετε ἔξω μὴν κοιμηθῆτε σάν πουλί ρωμιάρικο.-

Πρωτ. 21
Αρτθ. Διευκ.

Συν. Μιδέας αρ. 5-2-70

Το κέντρο
448 99.70
ΣΤΡΩΣ
Σέρως της Ελληνικής Παιδαγωγικής
Διευκρίτιστικου 14
(Παις του κ. Ξανθού Δημοτικού Σχολείου
Μαυροβίας - Σερ. Π. Β.)

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ -

ΠΕΧΟΡΕΔ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΡΕΦ. ΑΡΧΩΝ,
ΣΥΝΑΡΧΕΣ, ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΚΑΙ ΜΑΤ' ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΕΟΝΤ. ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΟΜΕΝΩΝ,
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Παις του κ. Λουμπούλη Μιδέας, αρ. 1 του αρ. 2/ΒΕΜΑ
Διευκ. Σχορίου Μιδέας

Μετα Τυπής

